

Ang Aklat ni Daniel - Bilang Isandaan Apatnapu't Walo

Pagbubunyag ng mga Talahanayang Propetiko: Ang Pangitain ni Habakuk at ang Panaginip ni Miller

Jeff Pippenger
2024-03-20

Ang paglago ng kaalaman na kinakatawan ng pangitain sa Ilog Ulai ang siyang sa dakong huli ay isinulat sa dalawang tapyas ni Habakuk.

Nakasalikop sa mga propesiyang inakala nilang tumutukoy sa panahon ng Ikalawang Pagparito ang mga tagubiling sadyang inangkop sa kanilang kalagayan ng kawalang-katiyakan at pagkabalisa sa paghihintay, at hinihimok sila na maghintay nang may pagtitiyaga sa pananampalataya na ang ngayo'y madilim sa kanilang pagkaunawa ay sa takdang panahon ay mahahayag nang malinaw.

Ang isa sa mga hulang ito ay yaong nasa Habakkuk 2:1-4: “Ako’y tatayo sa aking bantayan, at ilalagay ko ang aking sarili sa moog, at magbabantay upang makita ko kung ano ang sasabihin Niya sa akin, at kung ano ang aking isasagot kapag ako’y sinaway. At sinagot ako ng Panginoon, at sinabi, Isulat mo ang pangitain, at gawin mong malinaw sa mga tapyas, upang tumakbo ang bumabasa nito. Sapagkat ang pangitain ay para pa sa takdang panahon, ngunit sa wakas ito’y magsasalita at hindi magsisinungaling; bagaman magluluwat, hintayin mo ito; sapagkat tunay na darating ito, hindi magluluwat. Masdan, ang kaluluwa niyang nagmamataas ay hindi matuwid sa loob niya; ngunit ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kanyang pananampalataya.”

Noon pang 1842, ang panutong ibinigay sa hulang ito na “isulat mo ang pangitain, at gawin itong malinaw sa mga tapyas, upang ang bumabasa nito’y tumakbo,” ay nag-udyok kay Charles Fitch na ihanda ang isang tsart na propetiko upang ilarawan ang mga pangitain ni Daniel at ng Apokalipsis. Ang paglalathala ng tsart na ito ay itinuring na katuparan ng utos na ibinigay ni Habakuk. Gayunman, wala noong nakapansin na sa gayunding hula ay inilahad din ang isang waring pagkaantala sa katuparan ng pangitain—isang panahon ng paghihintay. Matapos ang pagkabigo, ang kasulatang ito ay naging lubhang makabuluhan: “Ang pangitain ay ukol pa sa takdang panahon, ngunit sa wakas ito’y magsasalita, at hindi magsisinungaling; bagaman ito’y mag-antala, hintayin mo ito; sapagkat tunay na darating ito, hindi mag-aantala.... Ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya.” *The Great Controversy*, 391, 392.

Ang dalawang tapyas ni Habakuk ay, sa paraang propetiko, dalawang saksi. Ayon sa Banal na Kasulatan, ang dalawang saksi ay dapat ipagsama upang mapagtibay ang katotohanan.

Ngunit kung hindi ka niya pakikilingan, magsama ka pa ng isa o dalawa, upang sa bibig ng dalawa o tatlong saksi ay mapagtibay ang bawat salita. Mateo 8:16.

Kapag ang dalawang tapyas ni Habakuk (ang mga tsart ng mga tagapanguna noong 1843 at 1850) ay isinasapaw sa isa't isa, pinagtibay nila ang mga katotohanang siyang “mga hiyas” ng panaginip ni Miller. Ang pagkakamali ng 1843, na kinakatawan sa unang tapyas, kapag isinasapaw sa ikalawang tapyas, ay itinatag ang “panahon ng paghihintay” ng pangitain. Si Miller (ang makasagisag na bantay ng kasaysayang iyon) ay nagtanong kung ano ang dapat niyang sabihin sa panahon ng pagtatalo hinggil sa kaniyang kasaysayan.

Ako’y tatayo sa aking bantayan, at magpapakatatag sa moog; magmamatiyag ako upang makita kung ano ang sasalitain niya sa akin, at kung ano ang aking isasagot kapag ako’y sinaway. Habakuk 2:1.

Iniutos ng Panginoon kay Miller na isulat ang pangitain, at sa kaniyang panaginip ay inilapag niya ang kahong naglalaman ng pangitain sa ibabaw ng isang mesa sa gitna ng kaniyang silid.

At sinagot ako ng Panginoon at sinabi, Isulat mo ang pangitain, at gawin mo itong malinaw sa mga tapyas, upang tumakbo ang bumabasa nito. Habakuk 2:2.

Kung gayo’y tinutukoy ng mga talahanayan ang panahon ng pag-antala at ang unang pagkabigo.

Sapagkat ang pangitain ay para pa sa isang takdang panahon, ngunit sa wakas ito’y magsasalita at hindi magsisinungaling: bagaman magluluwat ito, hintayin mo ito; sapagkat walang pagsalang darating ito, hindi ito magluluwat. Habakkuk 2:3.

Kung magkagayo’y kinakatawan ang dalawang uri na nahahayag batay sa paglago ng kaalaman.

Narito, ang kaluluwa niyang palalo ay hindi matuwid sa kaniya; ngunit ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya. Habakkuk 2:4.

Ang dalawang uri ng mga mananamba ay maihahayag sa pamamagitan ng proseso ng pagsubok sa Daniel kabanata labindalawa.

At sinabi niya, Humayo ka, Daniel: sapagkat ang mga salita ay nakapinid at tinatakan hanggang sa panahon ng kawakasan. Marami ang dadalisayin, paputiin, at susubukin; ngunit ang masasama ay gagawa ng kasamaan; at walang sinuman sa mga masasama ang makauunawa; ngunit ang marurunong ay makauunawa. Daniel 12:9, 10.

Ang “marurunong” sa aklat ni Daniel ay ang mga dalagang marurunong sa Mateo 25 na inaring-ganap sa pamamagitan ng pananampalataya, at ang masasama ay ang mga dalagang mangmang na itinaas ang sarili sa kapalaluan. Sa katapusan ng panaginip ni Miller, ang mga hiyas ay kumakatawan sa langis sa talinghaga ng sampung dalaga, na siyang mensahe.

Nalalapastangan ang Diyos kapag hindi natin tinatanggap ang mga pahayag na ipinapadala Niya sa atin. Sa gayo’y tinatanggihan natin ang ginintuang langis na nais Niyang ibuhos sa ating mga kaluluwa, upang maibahagi sa mga nasa kadiliman. Kapag dumating ang panawagan, ‘Narito, dumarating ang kasintahang-lalaki; magsilabas kayo upang salubungin Siya,’ yaong hindi tumanggap ng banal na langis, na hindi pinahalagahan ang biyaya ni Cristo sa kanilang mga puso, ay matutuklasan, gaya ng mga mangmang na dalaga, na hindi sila handa upang salubungin ang kanilang Panginoon. Wala sa kanilang sarili ang kapangyarihan upang

magtamo ng langis, at ang kanilang mga buhay ay nauwi sa pagkawasak. Review and Herald, Hulyo 20, 1897.

Ang mga hiyas ni Miller sa mga huling araw ay magiging sampung ulit na lalong maningning, at kapwa ang bilang na sampu at ang liwanag ay sagisag ng pagsubok. Sa mga huling araw, na kinakatawan sa wakas ng panaginip ni Miller, ang liwanag ng katotohanang inilarawan sa mga tapyas ni Habakuk ay nagbubunga ng mensahe ng pagsubok, na sa talinghaga ng sampung dalaga ay ang mensaheng pagsubok ng Sigaw sa Hatinggabi. Ang prosesong iyon ng pagsubok ay isang pag-uulit ng prosesong pagsubok sa kasaysayan ng mga Milerita, sapagkat ang talinghaga ng sampung dalaga ay inuulit hanggang sa mismong titik sa mga huling araw.

“Madalas na itinuturo sa akin ang talinghaga ng sampung dalaga, na lima sa kanila ay matatalino, at lima ay mga mangmang. Ang talinghagang ito ay natupad na at matutupad pa sa bawat titik, sapagkat mayroon itong natatanging paglalapat sa panahong ito; at, gaya ng mensahe ng ikatlong anghel, ay natupad na at patuloy na magiging kasalukuyang katotohanan hanggang sa katapusan ng panahon.” Review and Herald, Agosto 19, 1890.

Ang karanasan ng panahon ng pag-antala ay mauulit ayon sa mismong titik sa katapusan ng panaginip ni Miller, at pagkatapos ay magniningning ang kaniyang mga hiyas nang sampung ulit na higit kaysa sa araw, na sa gayon ay nagpapakilala na ang mga hiyas ay kumakatawan sa huling pagsubok sa talinghaga ng sampung dalaga. Ang bilang na sampu ay sagisag ng pagsubok, at sa katapusan ng sampung araw si Daniel at ang tatlong lalaking mararangal ay nakitang higit na kaaya-aya sa anyo at mas mataba kaysa sa mga kumakain ng pagkain ng Babilonia. Ang mga palalo sa Habakuk, na nabubuhay sa kapangahasan at hindi sa pananampalataya, ay naglinang ng likas ng Babilonia. Sa kasaysayan ng mga Millerita sila’y naging mga anak na babae ng Babilonia, at sa Habakuk ginagamit ang kapapahan upang kilalanin ang kanilang likas.

Masdan, ang kaniyang kaluluwa na nagmamataas ay hindi matuwid sa loob niya; ngunit ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya. Oo, sapagkat siya’y nagkakasala dahil sa alak, siya’y isang palalong tao, hindi nananatili sa kaniyang tahanan, na pinalalaki ang kaniyang nasa gaya ng impiyerno, at gaya ng kamatayan, at hindi kailanman nasisiyahan, kundi tinitipon sa kaniya ang lahat ng mga bansa, at ibinubunton sa kaniya ang lahat ng mga bayan: Hindi ba’t lahat ng mga ito ay magbabangon ng isang talinghaga laban sa kaniya, at isang mapanuyang kawikaan laban sa kaniya, at magsasabi, Sa aba niya na nagpaparami ng hindi kaniya! hanggang kailan? at sa kaniya na nagpapasan sa kaniyang sarili ng makapal na luwad! Hindi ba biglang magsisibangon yaong mga mangangagat sa iyo, at magigising yaong mga magpapahirap sa iyo, at ikaw ay magiging samsam sa kanila? Sapagkat sinamsam mo ang maraming bansa, lahat ng nalabi sa mga tao ay sasamsam sa iyo; dahil sa dugo ng mga tao, at dahil sa karahasan ng lupain, ng lungsod, at ng lahat ng nananahan doon. Habakuk 2:4-8.

Ang proseso ng pagsubok na ipinataw sa mga dalaga sa Mateo dalawampu’t lima ay nagbubunga ng isang uri ng mga sumasamba, na nahubog sa likas ng Hari sa Hilagaan (ang kapapahan), na siya ring kapangyarihang “sinamsam ang maraming bansa.”

Ganito ang sabi ng Panginoon, Narito, may isang bayan na dumarating mula sa hilagang lupain, at isang dakilang bansa ay ibabangon mula sa mga hangganan ng lupa. Sila'y magtatangan ng pana at sibat; mababangis sila at walang awa; ang kanilang tinig ay umuugong na gaya ng dagat; at sila'y nakasakay sa mga kabayo, nakahanay na gaya ng mga lalaking handa sa digmaan laban sa iyo, O anak na babae ng Sion. Narinig namin ang balita niyon; nanghina ang aming mga kamay; dinaklot kami ng dalamhati, at kirot, gaya ng sa babaing nagdaramdam sa panganganak. Huwag kang lumabas sa parang, ni lumakad sa daan; sapagkat ang tabak ng kaaway at takot ay nasa bawat panig. O anak na babae ng aking bayan, magsuot ka ng kayong-sako, at magpagulong-gulong sa abo; gawin mong pagluluksa, na gaya sa kaisa-isang anak, isang lubhang mapait na panaghoy; sapagkat ang mandarambong ay biglang darating sa atin. Jeremias 6:22-26.

Ang dalawang uri ni Habakkuk ay yaong mga inaaring-ganap sa pamamagitan ng pananampalataya, at yaong mga kumain at uminom ng mga doktrina ng Babilonia. Yaong, sa panaginip ni Miller, ay nasa mga huling araw at kinakatawan bilang mga dalaga, ay alinman sa naglililang ng karakter ni Cristo, at sa gayon ay tinatanggap ang selyo ng Diyos, o naglililang ng karakter ng kapapahan at tinatanggap ang tatak ng hayop.

Dumating na ang panahon upang magningning ang tunay na liwanag sa gitna ng kadilimang moral. Naipahatid na sa sanlibutan ang mensahe ng ikatlong anghel, na nagbababala sa mga tao laban sa pagtanggap ng tanda ng hayop o ng kaniyang larawan sa kanilang mga noo o sa kanilang mga kamay. Ang pagtanggap sa tandang ito ay nangangahulugang sumang-ayon sa gayunding pasyang pinasya ng hayop, at itaguyod ang gayunding mga kaisipan, na tuwirang sumasalungat sa salita ng Diyos. Tungkol sa lahat ng tatanggap ng tandang ito, sinasabi ng Diyos, 'Ang gayon ay iinom ng alak ng poot ng Diyos, na ibinubuhos na walang halo sa kopa ng kaniyang galit; at siya'y pahihirapan sa apoy at asupre sa harapan ng mga banal na anghel, at sa harapan ng Kordero.' Review and Herald, Hulyo 13, 1897.

Ang mga birheng uminom ng alak ng Babilonya ay sa huli'y iinom ng alak ng poot ng Diyos. Sa Isaias, ang mga lasing na taga-Efraim ay inilalantad ang kanilang bulag na kalasingan sa pamamagitan ng pagbabaligtad ng mga bagay, at ang gawaing iyon ay marapat ituring na "putik ng magpapalayok."

Ang pagtukoy sa "the daily" bilang isang simbolo ni Cristo ay nagbabaligtad sa katotohanan hinggil sa "the daily," sapagkat ang "the daily" ay isang satanikong simbolo. Ang pagtukoy ni Miller sa "the daily" bilang paganismo ay tuwirang kinakatawan sa mga talahanayan ni Habakkuk. Ang pagkakatuklas ni Miller sa sipi sa mga Taga-Tesalonica, na nagbigay-daan upang maunawaan niya na ang inalis ay ang paganismo, upang sa gayon ay mabunyag ang "tao ng kasalanan" na nauupo sa templo ng Diyos, ay ang pangunahing katotohanang matatagpuan sa 2 Tesalonica, kabanata dalawa.

Nagpatuloy akong magbasa, at wala akong nasumpungang iba pang pagbanggit nito [the daily], kundi sa aklat ni Daniel. Pagkatapos, [sa tulong ng isang konsordansiya] kinuha ko ang mga salitang kaugnay nito, 'alisin;' 'aalisin niya ang the daily;' 'mula sa panahon na ang the daily ay aalisin,' atbp. Nagpatuloy akong magbasa, at inakala kong wala na akong

matatagpuang liwanag sa talata; sa wakas ay naparoon ako sa 2 Tesalonica 2:7, 8. ‘Sapagkat ang hiwaga ng kasamaan ay gumagawa na; tanging siya na ngayo’y pumipigil ang patuloy na pipigil, hanggang sa siya’y maalís sa daan; at kung magkagayo’y mahahayag ang tampalasan,’ atbp. At nang dumating ako sa talatang iyon, O, gaano kaliwanag at maluwalhati ang paglitaw ng katotohanan! Naroon iyon! Iyan ang [the daily]! Ngayon, ano ang ibig sabihin ni Pablo sa ‘siya na ngayo’y pumipigil,’ o humahadlang? Sa ‘tao ng kasalanan,’ at sa ‘tampalasan,’ ang tinutukoy ay ang Papismo. Kung gayon, ano ang humahadlang upang mahayag ang Papismo? Walang iba kundi ang paganismo; kung gayon, ang ‘the daily’ ay dapat mangahulugan ng paganismo.’-William Miller, Second Advent Manual, pahina 66. Advent Review and Sabbath Herald, January 6, 1853.

Ang kahulugan ng “the daily” sa Mga Taga-Tesalonica, na natuklasan ni Miller, ay ang pangunahing katotohanan ng sipì. Kapag tinutukoy ni Pablo ang mga hindi umiibig sa katotohanan, at kaya’t tatanggap ng matinding pagkalinlang, tunay ngang tinutukoy niya ang pagkapoot sa katotohanan sa pangkalahatang diwa; ngunit ang katotohanang tuwirang tinutukoy sa sipì ay ang katotohanang ang “the daily,” ay kumakatawan sa paganong Roma.

Ang ilaw ng katawan ay ang mata; kaya’t kung ang iyong mata ay malinaw, ang iyong buong katawan ay mapupuno ng liwanag. Ngunit kung ang iyong mata ay masama, ang iyong buong katawan ay mapupuno ng kadiliman. Kaya’t kung ang ilaw na nasa iyo ay kadiliman, gaano kalaki ang kadilimang yaon! Walang sinumang makapaglilingkod sa dalawang panginoon; sapagkat pupootan niya ang isa at iibigin ang ikalawa; o kaya’y makikiling siya sa isa at hahamakin ang ikalawa. Hindi kayo makapaglilingkod sa Diyos at sa Mammon. Mateo 6:22-24.

Mayroon lamang pag-ibig sa katotohanan, o pagkamuhi sa katotohanan. Walang gitnang kalagayan. Ang makapangyarihang pagkalinlang na dumarating sa mga mangmang na dalaga sa Mateo 25 ay batay sa kanilang pagtanggap sa liwanag ng mga hiyas ni Miller na kumakatawan sa pangwakas na pagsubok. Ang pangwakas na pagsubok ng sinaunang Israel ay ang kanilang ikasampung pagsubok, at ang mga hiyas ni Miller ay nagniningning nang sampung ulit na higit na maliwanag sa mga huling araw. Ang sagisag ng pagtanggap sa mga hiyas ni Miller ay ang “the daily,” na binaligtad ng mga lasinggero ng Efraim sa ikatlong salinlahi ng Adbentismo. Ang “the daily” ay isang satanikong sagisag ng paganismo. Ipinakilala ng mga lasinggero ang isang huwad na hiyas, na dinala nila mula sa tumalikod na Protestantismo na kinikilala ang “the daily” bilang isang sagisag ni Cristo.

Ang pag-unawa ni Miller sa kaniyang mga hiyas ay nalimitahan ng kasaysayang kinalakhan niya. Yamang lubos siyang naniwala na ang Ikalawang Pagparito ang susunod na pangyayaring propetiko, ang nakamamatay na sugat ng kapapahan noong 1798 ay maaari lamang kumatawan sa ikaapat at panghuling makalupang kaharian ng Daniel 2. Nalimitahan din si Miller sa kaniyang pag-unawa sa “araw-araw,” sapagkat ang kaniyang patotoo ay na sa pamamagitan ng pagbubunyag ay inakay siya tungo sa isang tiyak na pamamaraan ng pag-aaral, kung saan sinabi niyang ginamit niya ang kaniyang Bibliya, ang Cruden’s Concordance, at nagbasa ng ilang pahayagan. Ang kaniyang pasya na mag-aral sa gayong paraan ay simpleng pumasok lamang sa kaniyang isipan.

Sa loob ng labindalawang taon ng pagiging deista ko, binasa ko ang lahat ng aklat ng kasaysayan na aking matagpuan; ngunit ngayo'y iniibig ko ang Bibliya; itinuturo nito si Hesus! Subalit marami pa ring bahagi ng Bibliya ang nananatiling malabo sa akin. Noong 1818 o 19, habang nakikipag-usap ako sa isang kaibigang aking dinalaw, na nakakikilala sa akin at [narinig] akong magsalita noong ako'y deista pa, nagtanong siya, sa isang tila makahulugang paraan, "Ano ang palagay mo sa talatang ito, at doon sa isa?" tumutukoy sa mga dating talatang tinutulan ko noong deista ako. Naunawaan ko ang kanyang pakay, at sumagot ako, "Kung bibigyan mo ako ng panahon, sasabihin ko sa iyo ang kahulugan ng mga iyon." "Gaano kahabang panahon ang kailangan mo?" "Hindi ko alam, ngunit sasabihin ko sa iyo," tugon ko, sapagkat hindi ko mapaniwalaang nagbigay ang Diyos ng isang pagpapahayag na hindi mauunawaan. Kaya't nagpasya akong pag-aralan ang aking Bibliya, naniniwalang matutuklasan ko ang ibig ipahiwatig ng Espiritu Santo. Ngunit pagkabuo ko pa lamang ng pasyang ito, pumasok sa isip ko—"Sakaling makatagpo ka ng isang talatang hindi mo maunawaan, ano ang gagawin mo?" Sumagi sa aking isip ang ganitong paraan ng pag-aaral ng Bibliya: kukunin ko ang mga salita ng gayong mga talata, susundan ko ang mga iyon sa buong Bibliya, at sa ganitong paraan ay aalamin ko ang kanilang kahulugan. Mayroon akong Cruden's Concordance, na inaakala kong pinakamahusay sa buong daigdig; kaya kinuha ko iyon at ang aking Bibliya, naupo ako sa aking mesa, at wala akong binasa kundi iyon, maliban sa kaunting mga pahayagan, sapagkat determinado akong malaman kung ano ang kahulugan ng aking Bibliya. Apollos Hale, *The Second Advent Manual*, 65.

Ang mga hiyas ni Miller ay hindi lamang napagkilala sa pamamagitan ng kaniyang pamamaraan ng pag-aaral, kundi gayundin sa pamamagitan ng tuwirang paghahayag mula sa Diyos.

Sinugo ng Diyos ang Kanyang anghel upang antigin ang puso ng isang magsasakang hindi sumampalataya sa Bibliya, upang akayin siyang saliksikin ang mga propesiya. Paulit-ulit na dinalaw ng mga anghel ng Diyos ang hinirang na yaon, upang patnubayan ang kanyang pag-iisip at buksan sa kanyang pagkaunawa ang mga propesiyang kailanma'y naging madilim sa bayan ng Diyos. Ipinagkaloob sa kanya ang pasimula ng kadena ng katotohanan, at inakay siyang saliksikin ang kawing pagkatapos ng kawing, hanggang sa masdan niya ang Salita ng Diyos na may pagkamangha at paghanga. Nakita niya roon ang isang ganap na kadena ng katotohanan. Ang Salitang yaon na itinuring niyang walang inspirasyon ay ngayo'y nabuksan sa kanyang paningin sa kagandahan at kaluwalhatian nito. Nakita niya na ang isang bahagi ng Kasulatan ay nagpapaliwanag sa iba, at kapag ang isang talata ay nakapinid sa kanyang pagkaunawa, nasumpungan niya sa ibang bahagi ng Salita ang nagpapaliwanag nito. Kanyang iginalang ang banal na Salita ng Diyos nang may kagalakan at may pinakamalalim na paggalang at pagpitagan. *Early Writings*, 230.

Kapag ipinahayag ni Sister White na "Ipinadala ng Diyos ang Kaniyang anghel" kay Miller, ito'y nagpapakilala na si Gabriel ang anghel na ipinadala kay Miller, sapagkat ang "Kaniyang anghel" ay katawagang iniuukol kay Gabriel.

Ang mga salita ng anghel, 'Ako si Gabriel, na nakatayo sa harapan ng Diyos,' ay nagpapakita na siya'y may hawak na katungkulang lubhang marangal sa mga hukuman ng langit. Nang siya'y dumating na may mensahe para kay Daniel, sinabi niya, 'Walang sinumang

magtataguyod na kasama ko sa mga bagay na ito, kundi si Miguel [Cristo], ang inyong Prinsipe.’ Daniel 10:21. Tungkol kay Gabriel ay nagsasalita ang Tagapagligtas sa Apocalipsis, na nagsasabing, ‘Ipinadala Niya ito at ipinahiwatig sa pamamagitan ng Kaniyang anghel sa Kaniyang lingkod na si Juan.’ Apocalipsis 1:1.” The Desire of Ages, 99.

Pinatnubayan nina Gabriel at ng iba pang mga anghel ang “isip at” ni Miller at binuksan “sa kaniyang pagkaunawa ang mga propesiya na mula’t sapul ay naging madilim sa bayan ng Diyos.” Ang kaniyang mensahe ay hindi lamang nabuo sa pamamagitan ng kaniyang pamamaraan ng pag-aaral, kundi sa pamamagitan din ng Banal na kapahayagan. Ang mismong paraan na ginamit niya upang pag-aralan ang Bibliya ay pumasok lamang sa kaniyang isipan. Kapag dinadala ng Diyos ang katotohanan sa ating isip, iyon ay isang Banal na kapahayagan, taliwas sa pagdating sa katotohanan sa pamamagitan ng proseso ng wastong paghahati sa Bibliya. Ginawa ni Miller ang kapwa mga ito, ngunit ang Banal na kapahayagan ay bahagi ng paraan kung paano dumating si Miller sa pagkaunawa sa paksa ng “the daily.”

Hindi sana napansin ni Miller ang pagpapalit-palit ng kasariang panggramatika sa Daniel kabanata walo, talata siyam hanggang labindalawa, yamang ang tanging taglay niya ay ang Bibliya at isang konkordansiya na salat sa anumang impormasyon hinggil sa mga wikang biblikal. Hindi sana niya nakita ang pagkakaiba sa pagitan ng 'sur' at 'rum' na kapwa isinasalin bilang "alisin." Hindi rin sana niya nakita ang pagkakaiba sa pagitan ng 'miqdash' at 'qodesh' na kapwa isinasalin bilang "santuwaryo."

Hindi sana niya nakita ang katotohanan hinggil sa salitang “tamid” na matatagpuan nang isang daan at apat na beses sa Biblia. Ang katotohanang hindi niya sana nakita (na siya ring katotohanang nakita niya) ay ito: sa isang daan at apat na beses na ginamit ang salitang Hebreo na “tamid” sa Biblia, tanging sa aklat ni Daniel lamang ginagamit ang salitang Hebreo na “tamid” bilang pangngalan. Ang “tamid” ay ang salitang Hebreo na ang kahulugan ay “palagian,” at isinasalin bilang “the daily” sa aklat ni Daniel.

Tanging sa aklat ni Daniel ginamit ang salitang iyon bilang pangngalan, at sa iba pang siyamnapu't siyam na pagkakataon ginamit ito bilang pang-abay. Dahil dito, nang naharap ang mga tagapagsalin ng King James Bible sa paggamit ni Daniel ng salita nang limang ulit bilang pangngalan, samantalang ang lahat ng iba pang manunulat ng Biblia ay gumamit ng salita nang siyamnapu't siyam na ulit bilang pang-abay, napilitan sila, dahil sa bigat ng ebidensiya, na "itama" ang paggamit ni Daniel ng salita bilang pangngalan. Upang "itama" si Daniel, idinagdag nila ang salitang "sacrifice" sa salitang iyon, at sa gayon ay ginawang pang-abay ang isang pangngalan. At pagkatapos, upang itama naman ang mga tagapagsalin, si Ellen White ay ininspirang itala na nakita niya, "sa ugnayan sa 'Daily,' na ang salitang 'sacrifice' ay idinagdag ng karunungan ng tao, at hindi kabilang sa teksto; at na ibinigay ng Panginoon ang wastong pananaw tungkol dito sa mga nagbigay ng sigaw ng oras ng paghuhukom."

Si Miller, ayon sa kaniyang sariling patotoo, ay nagsikap na maunawaan ang “the daily,” na sa bandang huli ay kaniyang naunawaan sa Ikalawang Tesalonica. Ngunit, gayundin ayon sa kaniyang sariling patotoo, kapag naghahangad siyang maunawaan ang isang salita, kaniyang

isinaalang-alang ang bawat pagkakataon na ginamit ang salitang iyon, at ang salitang iyon ay ginamit pa sa siyamnapu't siyam na iba pang pagkakataon sa Bibliya. Gayunman, ang kaniyang patotoo hinggil sa "the daily" ay na wala niya itong nasumpungan saanman maliban sa aklat ni Daniel, nang kaniyang sinabi, "Nagpatuloy akong magbasa, at wala akong nasumpungang ibang pagkakataon na natatagpuan ito [the daily], kundi sa aklat ni Daniel." Si Miller ay pinatnubayan tungo sa mga hiyas hindi lamang sa pamamagitan ng kaniyang pamamaraan ng pag-aaral, kundi pati ng banal na kapahayagang ipinagkaloob sa kaniya sa pamamagitan ng ministeryo ng mga anghel.

Ito ang dahilan kung bakit ang kanyang pagkaunawa tungkol sa "the daily" ay tama, ngunit limitado. Hindi niya natukoy na, sa limang beses na binabanggit ang "the daily" sa aklat ni Daniel, ang isa sa tatlong beses na ang "the daily" ay "taken away" ay kumakatawan sa ibang kahulugan kaysa sa dalawa pang beses. Sa isang pagkakataon, ang "the daily" ay ginamit na kaugnay ng salitang Hebreo na "rum," at sa dalawa pang pagkakataon ay ginamit na kaugnay ng salitang Hebreo na "sur." Kapwa isinasalin ang dalawang salitang ito bilang "take away," ngunit sa Daniel kabanata walo, talatang labing-isa, ang "rum" ay nangangahulugang itaas at dakilain; at sa kabanata labing-isa, talatang tatlumpu't isa, at kabanata labindalawa, talatang labing-isa, ang salitang "sur" ay nangangahulugang alisin.

Ang mga teologong kumakain at umiinom ayon sa diyeta ng Babilonia ay iginigiit na, kung inaalis ang isang bagay o kung kailanman inaangat ang isang bagay, kapwa yaon ay kumakatawan sa isang uri ng pag-aalis; kaya't ang dalawang salitang ito ay dapat unawain na nagtataglay ng iisang kahulugan. Iginigiit nila na sa tatlong pagkakataong sinabing ang "the daily" ay "taken away," laging nangangahulugang alisin iyon; at sa gayon, ipinahihiwatig nilang naging pabaya si Daniel sa pagpili ng kaniyang mga salita. Hindi nila ito lantaran sinasabi, subalit sa implikasyon ay itinuturo nilang dapat sanang ginamit ni Daniel ang salitang "sur" sa tatlong pagkakataon, sapagkat, ayon sa mga teologo, iisa ang kaniyang ibig ipakahulugan sa bawat pagkakataong ang "the daily" ay "taken away."

Ganoon din ang ginagawa nila sa mga salitang 'miqdash' at 'qodesh' na kapwa isinasalin bilang "sanctuary," sa mga talatang labing-isa hanggang labing-apat sa kabanata walo. Sa bawat pagbanggit ng "sanctuary" sa apat na talatang iyon, iginigiit nila na ang lahat ay kumakatawan sa Santuwaryo ng Diyos. Muli, sa pamamagitan ng hinuha, dapat sana'y ginamit lamang ni Daniel ang 'qodesh' sa tatlong pagbanggit, at hindi ginamit ang 'miqdash' sa talatang labing-isa. Hindi kinilala ni Miller ang pagkakaiba sa pagitan ng mga salitang iyon, ngunit kinikilala ito ng mga makabagong teologo, at kapag kinikilala nila ito, iginigiit nilang walang dapat kilalaning kaibhan. Gayunman, si Miller, na hindi kinilala ang mga pagkakaiba sa pagitan ng mga salita, ay dumating sa kabaligtarang pagkaunawa kumpara sa mga makabagong teologo.

Ang katotohanan ay si Daniel ay isang maingat na manunulat, bihasa sa wikang Hebreo at hinatulang sampung ulit na higit na marunong kaysa sa lahat ng ibang pantas sa Babilonya. Kung may sinumang tunay na nakaalam ng wastong paggamit ng wikang Hebreo, at kung paano ito dapat wastong maipakatawan sa nasabing yugto ng kasaysayan, si Daniel iyon. Kung gumamit si Daniel ng magkakaibang mga salita, iyon ay sapagkat nilayon ang mga ito na maghatid ng

magkakaibang kahulugan, na sinadya niyang ipahayag. Kapag kinilala ang natatanging paggamit ni Daniel ng mga salitang isinasalin bilang "sanctuary" o "take away," pinagtitibay ng mga iyon ang pagkaunawa ni Miller sa "the daily," na kinilala ni Miller sa mismong talata kung saan tinutukoy ni Pablo na yaong napopoot sa katotohanan ay nakatakdang tumanggap ng makapangyarihang panlilinlang.

Ang mga napopoot sa katotohanan at naniniwala sa kasinungalingang nagdudulot ng makapangyarihang pagkalinlang ay inilalarawan din bilang mga lango ng Efraim, na nahahati sa dalawang uri. Ang isang uri ay ang marurunong na pamunuan, at ang isa pa ay ang mga mangmang na ang tanging maririnig ay yaong itinuturo sa kanila ng marurunong. Sila ang mga nagkukubli sa ilalim ng mga kasinungalingan at nakikipagtipan sa kamatayan. Sila ang mga mangmang na dalaga ng Mateo dalawampu't lima, at yaong ang kaluluwa ay nagmamataas sa Habakuk dalawa. Sila yaong tumatangi sa mga saligang katotohanan ng panaginip ni Miller, na sumisinag nang sampung ulit na mas maliwanag sa wakas (na kumakatawan sa ikasampu at pangwakas na pagsubok para sa makabagong Israel), gaya ng inilalarawan sa pamamagitan ng ikasampu at pangwakas na pagsubok para sa sinaunang Israel.

Ipagpapatuloy natin ang pag-aaral na ito sa susunod na artikulo.

At sinabi ng Panginoon kay Moises, Hanggang kailan hahamakin ako ng bayang ito? at hanggang kailan bago sila sumampalataya sa akin, sa kabila ng lahat ng mga tanda na ipinakita ko sa gitna nila? Pupuksaing ko sila sa pamamagitan ng salot, at aalisin ko sila sa mana, at gagawin kitang isang bansang higit na dakila at lalong makapangyarihan kaysa sa kanila. At sinabi ni Moises sa Panginoon, Kung magkagayo'y maririnig ito ng mga Egipcio (sapagkat sa pamamagitan ng iyong kapangyarihan ay iniahon mo ang bayang ito mula sa gitna nila), At sasabihin nila ito sa mga nananahan sa lupaing ito: sapagkat nabalitaan nila na ikaw, Panginoon, ay nasa gitna ng bayang ito, na ikaw, Panginoon, ay nakikita nang harap-harapan, at na ang iyong ulap ay sumasaibabaw sa kanila, at na ikaw ay nangunguna sa kanila, sa araw sa isang haliging ulap, at sa gabi sa isang haliging apoy. Ngayon, kung iyong papatayin ang buong bayang ito na parang isang tao, kung magkagayo'y ang mga bansa na nakarinig ng katanyagan tungkol sa iyo ay magsasalita, na sinasabi, Sapagkat hindi nakayang dalhin ng Panginoon ang bayang ito sa lupain na kaniyang isinumpa sa kanila, kaya't pinatay niya sila sa ilang.

At ngayon, isinasamo ko sa iyo, maging dakila nawa ang kapangyarihan ng aking Panginoon, ayon sa iyong sinabi: Ang Panginoon ay mapagpahinuhod at sagana sa kaawaan, nagpapatawad ng kasamaan at pagsalangsang, at sa anumang paraan ay hindi aariing walang sala ang may sala, na dinadalaw ang kasamaan ng mga ama sa mga anak hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi. Ipagpatawad mo, isinasamo ko, ang kasamaan ng bayang ito ayon sa kadakilaan ng iyong awa, at gaya ng iyong ipinatawad sa bayang ito, mula sa Egipto hanggang ngayon. At sinabi ng Panginoon, Pinatawad ko ayon sa iyong salita: Ngunit, kung paanong ako'y buhay, ang buong lupa ay mapupuno ng kaluwalhatian ng Panginoon. Sapagkat ang lahat ng mga lalaking nakakita ng aking kaluwalhatian at ng aking mga kababalaghan na aking ginawa sa Egipto at sa ilang, at sampung ulit na sinubok ako ngayon, at hindi nakinig sa aking tinig; tunay na hindi nila makikita ang lupaing aking isinumpa sa kanilang mga ama, ni isa man

sa mga nagpukaw ng aking poot ay makakakita niyon: Ngunit ang aking lingkod na si Caleb, sapagkat may iba siyang espiritu at lubos niya akong sinunod, siya'y ipapasok ko sa lupaing pinuntahan niya; at aariin iyon ng kanyang binhi. Mga Bilang 14:11-24.